

Joost Groeneveld

Gelukkig Nieuwjaar

Welk geluk wensen wij elkaar bij gelegenheid van het nieuwe jaar? In mijn eerste Engelse lessen leerde ik al snel dat 'gelukkig' kon worden vertaald als 'happy' en 'lucky'. Als je iemand geluk wenst, zal dat meestal betrekking hebben op dat happy-gevoel. Maar voor iemand die een lot in de oudejaarsloterij heeft gekocht, is 'good luck' ook niet weg. In dat geval wordt verwacht dat luck leidt tot happiness.

Nu kun je iemand wel geluk wensen, maar voor beide soorten van geluk geldt denk ik wel dat je het moet verdienen. Uitzondering daarop is beginnersgeluk. Maar eerste gewin is kattengespinn. Dus dat telt niet echt mee. Geluk is niet gratis. Zo is een gelukswens gebaseerd op de veronderstelde inspanning van de toegesprokene(n) om zich het gewenste geluk te verwerven. Hoe is dat in accountancy? Waar worden we dit jaar gelukkig van? En wat doen we ervoor?

Willen we meer geld gaan verdienen? Als je kijkt naar de scorelijst in 2010 van de 10 meest gelezen publicaties in *Accountancynieuws*, dan gaan die voor het grootste deel over winst en salaris. Kennelijk houdt dat geld ons nogal bezig. Ons geld of dat van onze collega's komt letterlijk op de eerste plaats. Maakt geld dan toch gelukkig? Is het allemaal daar om begonnen? Dit is een strikvraag. Natuurlijk zegt u geen volmondig 'ja'. Dat zou onbehoorlijk gênant zijn. Maar waaruit bestaat uw voorbehoud? Niet alleen geld; ook tevreden klanten. Hun geluk is uw geluk. Moet u het niet gewoon bij uzelf zoeken? Want u bent toch onpartijdig, deskundig en integer? U neemt toch verantwoordelijkheid? U doet toch uw werk naar behoren?

U zorgt er toch voor dat betrokkenen de uitkomsten van uw werk goed en zonder misverstand (kunnen) begrijpen? U kunt toch per opdracht uitleggen welke werkzaamheden u heeft verricht en op grond waarvan u dat zo en niet anders heeft gedaan? U houdt uw controle-opdrachten toch gescheiden van de adviesopdrachten van uw kantoorgenoten en uzelf, en omgekeerd? En u declareert toch uitsluitend uw productieve uren? Nou dan! Pas als hier iets aan schort, moet u uw geluk bij anderen zoeken. In dat geval wordt het 'good luck'. Dat heeft u namelijk niet in de hand. Dat soort geluk is 'out of control'.

En natuurlijk schort het er wel eens aan. Als dat niet zo was, zou de NBA geen Plan van Aanpak hoeven te schrijven. Er is namelijk kritiek. De vraag hoe dat allemaal kon met al die accountants in de miljardenindustrie van assurance is namelijk nog steeds niet goed beantwoord. Het zal de verwachtingskloof wel weer zijn geweest. Nee, niet de accountant.

Vanzelfsprekend heeft u (zie hiervoor) alle betrokkenen er op gewezen dat de waarde van die riskante lening in werkelijkheid afweek van de nominale waarde in de balans. En u heeft geschrokken gereageerd toen uw cliënt meende dat de boekwaarde van het eigen vermogen in zijn balans ook de waarde van zijn aandelen aangaf. 'Nee', heeft u gezegd, 'de waarde van de aandelen in uw vennootschap kun je eigenlijk helemaal niet uit de jaarrekening afleiden. Daar is een jaarrekening niet voor bedoeld'. En op zijn vraag 'Waarvoor dan wel?', heeft u hem verteld dat je nu eenmaal moet boekhouden en belasting betalen. En u heeft hem haarfijn uitgelegd dat waarde niet een kwestie is van 'feitelijke' en al gerealiseerde winst, maar van verwachting en risico. Dat boekwaarde geen waarde is en boekwinst geen winst.

Nee, het lag niet aan u. Hoewel, ja toch. U beschikte onvoldoende over 'professionele scepsis' die volgens de NBA de 'grondhouding (is) voor controlerend accountants'. Ja, daar moet u nu toch echt wat aan doen. Ik weet niet wat, want ik begrijp niet wat dat is, laat staan dat ik zou weten hoe je een tekort aanvult. 'Professionele scepsis'. Zoiets als: 'U kunt me zoveel vertellen; zien is geloven'?

Nog niet zo heel lang geleden had accountancy in economie een wetenschappelijke grondslag. Die is losgelaten en nu is het een grondhouding. En niet zo maar een. Het is een professionele grondhouding. U moet daar nog wat ochtendgymnastiek voor doen, want u beheerst die grondhouding nog niet voldoende. Gelukkig Nieuwjaar? Natuurlijk, maar met die grondhouding is 'good luck' al heel wat. **An**

Joost Groeneveld RA RV, directeur Wingman Business Valuators B.V., Breda.